

Stimluerande mix från G-H nation

2006-07-14

Av:Lars Furuland

Bo G Hall, Red Acta Gestrício-Helsingiae nr 4

Studentnationerna i Uppsala har genom åren svarat för skriftserier av skiftande värde. Det främsta syftet brukar vara att stärka banden mellan hembygden och studenterna i Uppsala. Hur väl man lyckas med nationsskrifterna beror först och sist på frivilliga krafters insatser. Det krävs eldsjälar som ställer upp i redaktionsarbetet. För tillfället har Acta Gestrício-Helsingiae vind i seglen under Bo G Halls redaktörskap och kan nu sända ut sitt fjärde nummer.

Vid mitten av 1600-talet var studentnationerna i Uppsala så illa beryktade att de förbjöds i universitetsstatuter av 1655. Ordning och reda tycks ha skapats genom att konsistoriet 1663 föreskrev obligatoriskt medlemskap i nationerna och krävde att en professor skulle utses till inspektör. Ett avsnitt om inspektorn och hälsingen Martin Brunnerus, hämtat ur en större studie av Hans Westberg, får inleda den nykomna skriften.

För den fylligaste historiska uppsatsen svarar Lars-Gösta Wiman som tecknar ett porträtt av hälsingen Abraham Bäck (1713–1795), en tidig bekämpare av tuberkulosen och en central gestalt i den svenska medicinens historia. Wimansskildringen har särskild aktualitet inför Linnéjubileet 2007, eftersom Bäck kanske var Linnés trognaste vän. Över femhundra brev från Linné till Bäck är bevarade. Från sitt sista sjukläger sänder Linné en rörande hälsning med trevande formuleringar: "Lef wähl. Jag är Brors, Bror är min. Jag är Min Brors Bestendige i döden trogne Bror."

Skriften innehåller som sig bör aktuella årsrapporter från nationslivet, historiska fotomontage, majtal och minnesord över bortgångna landsmän. Men för en större publik är

det naturligtvis mer intressant att notera förekomsten av en rad läsvärda historiska artiklar: Stipendiaten Johan Sjöbergs studie av Uppsalas 1840-tal, en brytningstid i studentvärlden. Torgny Nevéus porträtt av hälsingen och publicisten Samuel M Ödmann som nog borde ägnas en biografi. Nuvarande inspektorn Torkel Janssons uppslagsrika skiss om Finlands nationalskald Runeberg och återklanger av hans diktning i Sverige, bl a i G-H:s "nationssång" av vänsterpolitikern Arthur Engberg! Slutligen bör också nämnas en översikt av Börje Björklund över präster komna från Järvsö, eftersom den berättar om regissören Ingmar Bergmans fädernesläkt och fädernegård i Järvsö. Nationsskrifter är till sin genre en blandning av stort och smått. Men den mixtur som Gästrike-Hälsinge nation nu bjuder på hör alltså till de mer stimulerande.

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.